

NOWINY **DLA WSZYSTKICH**

ZIENNIK ILLUSTROWANY

Cena nru wszędzie
3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie i Podgórzu miesięcznie K. 140
 za odnośne do domu dopłaca się 20 halory.
Na prowincyi miesięcznie K. 150

Prenumerata za granicą:
 miesięcznie 1 mk. 50 fen., 9 franki 50 ct.

OGŁOSZENIA

Na pierwszą stronę przed
 tablicą za wiersz petitu 1 K.,
 ogłoszenia na czwartą stro-
 nę za wiersz petitu po 20 h.
 Nadesłane za wiersz 60 h.
 Inseraty prowadzi w swoim
 zarządzie p. H. Otyrak-
 wicz, ul. Św. Jana 1-30, dom
 pod „Fawiem” od 8 r. do 8 po-
 poł. w wyjątkiem niedzieli i świąt

Na Lwów skład i ekspedycja:
 Agencja Sokołowskiego
 — Pasaż Hausmana 9. —

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
 ul. Zaczęście 7 (obok gmachu starostwa)
 Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
ŁUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonem i listownie przyjmuje
 redakcja — (TELEFON 512) — od godziny 1 rana do
 godziny 8 wieczorem. — Rękopisy nie zwraca się.

„Nowiny” wychodzą codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych. — W chwilach ważnych dodatki wieczorne.

Głos publiczny.

Największy wybór **Cylindrów, Kapeluszów P. G. Habiga, Willi, Plessa i z**
 innych c. k. indy. fabryk posiada w swym
 magazynie nowości **Zdzisław Zdanowicz.**

Chlubnie znany właściciel cukierni r. Zygmunt
 Majewski, który przez niezliczonych
 zadowolonych ludzi znany był się umnie z cukier-
 ni, która podziarawiał po a. p. Smidzie przy ul.
 Szwajkiej i plantach, otwiera ponownie p. Ma-
 jewski i Ska w tym mieście cukierni i ogrod
 w hotelu Centralnym w Krakowie obok Ronda i o.
 k. Starostwa, który poleca się łaskawej pamięci.
 Szczęśliwy w ogłoszeniu.

Najmłodniejsze obuwie męskie z pier-
 wozycznych fabryk amerykańskich posiada na
 składzie w Krakowie **Philp Ellis.** Rynek główny
 i. 14.

Zwraca się uwagę **Stran.** Pań na wielki wy-
 bór nader gustownych kapeluszy damskich
 zdemokratycznych i wciśniętych w nowoczesny smak
 od r. 1886 uścisła k. polskiej miejsc.

L. Hochstim
 w Krakowie, Floryjasta 5.

Z pola wojny.

Jak wojna Buerów spowodowała zmia-
 ny w zapotrzebowaniach teoretycznych i prak-
 tycznych względem wykonywania „szuki
 wojennej”, tak teraz dotychczasowy prze-
 bieg wojny w Azji służy znawcom wojsko-
 wym do stwierdzenia kilku prawd, które
 uchodzili za przestarzałe. Głoszono, że
 wobec dział i karabinów dalekonośnych
 osobiste męstwo już nie może mieć miejsca.
 Tymczasem w bitwie nad Jalu obok dział
 rozstrzygały właśnie ataki na bagnety,
 obie strony z największą zaciętością na
 bagnety się ścierały.

Głoszono, że kawalerii przypada roz-
 strzygająca rola w rozbieleni nieprzyjacieli-
 skiej piechoty, jeżeli tylko teren na to
 pozwala. Tymczasem nad Jalu pokazało
 się, że kawaleria nie odegrała żadnej roli,
 że celna palba z dalekonośnych karabinów
 może rozbić największy impet kawalerii.

Przebieg wojny jest dowodem, że Ro-
 syanie nie są ani dogry silni, ani doży-
 dźelni do stawienia czoła Japończykom.
 Jest to bardzo wątpliwym, czy Kuropatkin
 będzie mógł bronić swojej trzeciej linii
 fortyfikacyjnej i strategicznej między Fong-
 wangczeng a Haiczenng i Liaojang, rozcią-
 gającej się na wierzchołkach, które przecina
 wąwoz Moltening.

Cały półwysp Liaotung — prócz Portu
 Artura — jest w ręku Japończyków, a za
 niewiele dni ogarną znaczną część Man-
 dżurii, jeżeli Kuropatkin zmuszonym się
 widzi nie hazardować, nie kusić się o

obronę Liaojang, ale cofać się będzie do
 Mukden i do Charbinu.

Znawszy sądzić, że rozum tak mu naka-
 zuje, gdyż wojsko zupełnie nagłemi kłękami
 ziemorawione i za mało ma wojska. A
 trudno nawet oznaczyć czas, w któ-
 rym Rosyanie mogą otrzymać dostatecznie
 posiłki. Półki, które nakazano mobilizo-
 wać, dadzą się do 60.000 ludzi. Można
 ich dowieźć na linię bojową najrychlej za
 dwa miesiące, a więcej w tym czasie ko-
 leją syberyjską dowieźć nie można. Dla-
 tego też Rosya nie ogłasza powszechnej
 mobilizacji, lecz częściową, kolejną, gdyż
 na nicby się to nie zdało.

Choćby powołano naraz i 300.000, to
 nie można ich na czas ani dostawić, ani
 wyżywić, więc gdy za 2 miesiące otrzyma
 Kuropatkin 60.000, to będzie mógł nimi
 zaledwo wypełnić luki, które tymczasem

wojna w jego wojsku czyni. Zapewne za-
 tem Kuropatkin będzie się cofał z honorem,
 wśród potyczek, a paląc wszystko poza
 sobą.

Przebieg wojny wykazał jeszcze jedną
 prawdę. Mimo, że każde wojsko ma być
 ślepe narzędnikiem, w rzeczywistości tak
 nie jest. Wojsko, żeby wytrwało i zwycię-
 żało, musi być przejęte jakąś wielką, świę-
 tą ideą, cnotą wojska musi czerpać żywo-
 tne soki z zapalu, z wiary, z fanatyzmu,
 z ofiarności, ze świadomości, a niemniej
 także ze zaufania w cnoty i zdolności do-
 wodców, których musi słuchać, ale także
 wielbić i kochać. Wszystkiego tego brak w
 tej wojnie po stronie rosyjskiej, a Japoń-
 czycy posiadają te warunki w stopniu naj-
 wyższym. Co sądzi o przebiegu wojny na-
 ród rosyjski, można poznać po takim za-
 planiu, które stawia „Grażdanin”, a rząd

Fałszywa piękność.

Paź. ze świata. Kronika Ilustrowana.

Angielskie kapelusze i cylindry z Fabryk
 „Scott & Comp. - Chrystus”
połącza **MAGAZYN BIELIZNY**

ZDZIŚŁAW ZDANOWICZ
 Kraków, Sławkowska 1. 3. Telef. 516.

nie śmie nawet karać za takie gorszące głosy. Pisze on: Mówią, że nie przeszkodziło Japoncom Japończyków, gdyż było ono niespodzianiem. Jakże to może być? skoro przecież ładowali w tych samych miejscach, co w wojnie r. 1894!

Zajęcie znacznej części Mandżurii może przynieść niesłychaną zmianę położenia Japonczyków mogą wiadomości Chin, że gotowi są ustąpić i oddać im ich gniazdowną prowincję, jeżeli ją zaraz swoim wojskiem zajmą. Nie będzie to złamaniem neutralności: Chiny zajmą swój własny kraj, skoro dzierżawca jego został z niego wyparty, a zwycięzca gołów jest własność tego im oddać. Taki zwrot jest możliwym, byłby to zupełnie pogrom Rosji nie tylko wojenny, ale i polityczny. Otworzyłaby się perspektywa przez nikogo nie przewidywana, o skutkach nieobliczalnych.

Strach na wielkie oczy

Sprawa „zamaczuch” na twierdzą Kronstadtka zdaje się być wielce przesadzoną. W każdym razie świadczy ona, do jakiego zdenerwowania doszli już Moskale skutkiem ciągłych strat wojennych.

W ostatnim numerze „S. Pietersburskiej Wiedomości” czytamy następujące szczegóły o zamaczuchach:

„Niedawno zaszedł w Kronstadtzie błąchy wypadek, który mógł się skończyć katastrofą, — iście narodowa katastrofa. — Zapaliły się wióry, których tam stoły cegiełki prowadzonym robotom cielskim. Ogień w porę spostrzeżono, szybko ugasił go żołnierze. I wówczas zrozumiano, jak wielką niebezpieczeństwo było przechowywanie w pobliżu pyroksyliny bez tych środków ostrożności, jakie są przepisane ustawą Pyroksylin i wszelkie przyrządy przeniesiono co rychlej na inne miejsce, do składowi należyte zabezpieczeniu. Jednym słowem, stało się według przysławia rosyjskiego: „piornur uderzył i chłop się przeżegnał”.

„O wszystkim tem możnaby podać wiadomość w kronice w dwóch lub trzech wierszach, gdyby nie straszne okoliczności, które przy tej sposobności wyszły na jaw.

Pyroksyliny była taka ilość, że eksplodowała równałaby się wybuchowi Łysej Góry, a z Kronstadtu nie zostałoby ani śladu. Wióry bowiem oblane były naftą. Zimno przenika, gdy się pomyśli, iż rosyjskie nie dbało mógł wyszukać zbrodniarza, najprawdopodobniej agent japoński, który bez ryzyka, a w najgorszym razie naraziłby tylko własną osobę, mógł nam zadać coś, równy wielkiej przegranej bitwie. Szczegółowo powyższe sprawdziłem u osoby, której urzędowo stanowisko jest gwarancją jego wiarygodności”.

Dla pań naszych.

Ostatnia moda: Kapelusze — parasolka.

Moda zawsze aktualna, trzymająca palce na pulsie wypadków, chyba to nawet były orgie krwi i żelaza i teraz idzie za chwilę. Oto kiedyś tam, daleko, na mętych falach Żółtego morza wre bój zaczął, obrzymię, opancerzone, pływające twierdze, rozprute i tężoną młną, tęgą w odległości morza, grzebie setki walecznych, my na widzenie im w tręfionych głowach naszych zaczynamy nosić tak... pancerniki i torpedowce. Tak jest, bo tak modne, okragłe kapelusze z dużym obłożeniem ze słomy lub tiulu ochrzono mianem pancerników, a drugie znowu — te podłużne, silnie z przodu wystające, nazywają torpedowcami.

Zdaniem mojem, pancerniki są o wiele ładniejsze, torpedowca wymagają koniecznie o wego modnego uczesania z czubem z przodu i po bokach głowy.

Poza tymi dwoma kształtami, noszą pasterkki wikszke lub mniejsze, więcej lub mniej wyginane, garnirowane girlandami z kwiatów, przeważnie z róż, amazoński przybrane piórami, najrozliczniejsze teczki, Rembrandty, Van Dyki i t. d.

Wszystkie te pokrycia głów są wykondowane z rozmaitych słom, gładkich lub przerabianych z garą, tiulem, materyą, albo z gazy lub materyi samęj, szczerze marszczonoj, układanej, plisowanej, przyrozdabiane są kwiatami, piórami, egretami, rajarami, kokardami alzaczkami z gazy, lub pięknej wstążki — jest w czem wybierać.

A parasolki? Do częstszego użytku bardzo dobrze wychodzi i doskonale się nosi parasolka z ceru, z białą, zieloną, lub pasową podszewką, rączka prosta, janna, drewniana, ozdobiona gałką z malachitu, koralin lub masą perłową, to zalety od koloru podszewki. Do toalet strojniejszych parasolka jedwabna biała, ikrastowana koronką, z taką falbanką. Rączka srebrna lub złota, wysadzana kolorowymi kamieniami — naturalnie ikrastowana.

Biedna autonomia.

Skarżymy się nieraz na gospodarke w gminach wiejskich, na defraudację, spowodowaną życiem nad stan w mieście... Ach, nie żużymy się! Gospodarka po miastach jest jeszcze idealną wobec tego, co dzieje się po wsiach.

Rozpacz poprostu ogarnia człowieka, który ma sposobność przyglądać się z bliska naszej autonomii, który widzi, jakie niebaldstwo i niedołęstwo, jaka niesumienność panuje nie tylko w zarządkach gminnych, jak nasi panowie wójtów i rady gminne nie dorastają zgoda do swych zadań.

Doprawdy, jakimże bagnetem jest ta nasza autonomia!

Przyjrzyjmy się np. stosunkom w gminach leżących tuż pod Krakowem, w powiatach podgórkim i wielickim. Statystyka nadużyła, które wywołyły interwencyjne władzy, nad wyraz smutne nasuwa myśli.

Podajemy tutaj fakta w okolicach Krakowa i Podgórzania zaszły w ciągu kilku miesięcy, od stycznia 1904:

W Zakrzówku, jak czytelnikom wiadomo, zauspandowany jest wójt Batko, którego sprawą jeszcze się toczy.

W Radziszowie, ledwie usunięto wójta Wawrzynia Radziszowskiego, a już podnosi się liczne skargi na wójta Jaskulę. W Borku Pałeckim w ciągu kilku miesięcy usunięto aż trzech (!) wójtów i pisarzy; w Łagiewnikach za defraudację 18000 koron usunięto został wójt Frań, a sprawą zajęła się już prokuratura państwa.

W Skotnikach, gdzie do dnia dnia nie bieżącego jeszcze od byłego wójta S. kwoty 700 koron, rozstrwonięto z kasy gminnej.

Zbrodnia lekarza.

107

Uśmiechał się przymtem swym prostodusznym, dziecinnyim uśmiechem, który go ani na chwilę nie opuszczał.

— Tak.

— A zatem rozpocznę układy z nieprzyjacielem.

Wsunął łufę od strzelby w otwór strzelniczy i powiadł chustką, uwiązany ją po końcu. Następnie wyszedł.

Sasi przestali strzelać.

Jerzy i Ryszard ujęli Müllera, idącego tak spokojnie, jakby na przegląd wojska, lub też jakby odbywał zwykłą żołnierską przechadzkę.

Gdy już był w polowie wzdgrza, na szczycie którego stał szalaz, z za drzewa wyszedł ukryty tam saski oficer i czekał na niego.

Alatczyk salutował grzecznie, po wojskowemu; oficer odpowiedział takim samym ukłonem, zdziwionym trochę temi formalnościami, do jakich się przyzwuszał poczuwając chłopiec.

Sas rzucił niepokojone spojrzenie na kabin Alatczyka, oparty o drzewo. Müller to spostrzegł i rzekł po niemiecku:

— Nie nabit, proszę się nie obawiać. Zresztą nie mam ze sobą ani pusa, ani

ładunków z nabojami. Użyłem lufy mojej strzelby, jako flagi parlamentarskiej, gdyż nie miałem nic innego pod ręką.

— Poddajecie się?

— Tak.

— Jesteście jeńcami, zbiegłymi z Sedanu?

— Tak.

— Ilu was jest?

— Za wielką ciekawość, jak na teraz — rzekł Müller wynajmując. — Wróciłem się pan o tem dowiesz. Mówmy, jeżeli laska, o tem, co jest w tej chwili głównym przedmiotem naszego spotkania.

— Znajacie się na naszą laskę i nie laskę?

— Czyli innemi słowy, będziemy rozstrzelani prawdopodobnie?

— Nie wiem.

— To znaczy: tak. Teraz posłuchaj mnie pan.

Mamy przy sobie, w szalazie, Sasa, którego pochwytyliśmy tej nocy i który w tej chwili jest więzły umarty niż żywy.

Oficer, pomimo całej swojej flagmatywności nie mógł powstrzymać gestu wielkiego zdziwienia.

— A więc, daj słowo żołnierskie, jeżeli się nie zgodzicie zostawić przy życiu mnie i moich towarzyszy, zabiję naszego więźnia jak psa. Jego życie za nasze.

Oficer namyślał się.

— Ilu was jest? — powórzyl.

— Teraz mogę powiedzieć. Trzeba, żebyście wiedzieli. Jest nas tylko trzech. Wybieraj pan.

Znowu zapanowało milczenie.

— Oddajcie broń!

Alatczyk skłonił głowę i spojrział Sasowi prosto w oczy.

— Dorożę życie mnie i moim towarzyszyom?

Daje mam słowo żołnierza.

Müller powrócił do szalazu i opowiedział Jerzemu i Ryszardowi rezultat tych dziwnych układów. Tymczasem zbliżyli się Sasi, którzy ich oblegali, otoczyli ich i odebrali broń.

Zaprowadzono naszych jeńców do Fleigneux, następnie do Saint-Menges, a w końcu do Sedanu. Oficer saski dotrzymał danego słowa. Nie zrobiono im nic złego. Ryszard został umieszczony w ambulansie, a Jerzy i Müller znaleźli się napowrót na półwyspie.

VII.

Madelor i Marya powrócili do wioski Haut-Butté wieczorem tego samego dnia, w którym Jerzy opuszczał Sedan ze swymi towarzyszami niewoli.

Kiedy podeszli wjeżdżał na kamienistą drogę Pilellety, serce Maryi opanovało niewypowiedzianym smutkiem.

Ciąg dalszy nastąpi.

Nowo otworzony
Salon mód „IRIS” Kraków, Szewska 8,
narożnik ul. Jagiellońskiej,
POLECA

najnowsze modele paryskie i wiedeńskie.
Przyjmuje wszelkie roboty w zakres modniarstwa wchodzące po cenach najprzystępniejszych.

zasponsorowano wojska J. Weisę dla nieporządku administracyjnego.

W Kobierzynie nie wykryto również wielkie nieporządki, a dochodzenia przeciw pisarzowi — a względnie wojskowi, który w myśl ustawy odpowiada za pisarza, są w toku.

Podobno wielkie nieprawidłowości istnieją też w rzemiołnictwie w Piaskach Wielkich — i interesowani domagają się energicznie interwencji władzy. Należałoby również włączyć do gospodarki gminą w Biezanowie.

W Rzyrzyskowicach (pow. wielicki) usunięto wojska Janusza, a w Lipniku wdróżone są kroki, które usunęły wojska Hrabiego, który zbyt długo nadużywał alkoholu i prowadził gospodarkę dewastacyjną w lesie gminnym.

Równocześnie z usunięciem wojsk, usunięto do nich (względnie Wydział pow. przysięgł do ich usunięcia) pisarzy A. Starca z Zakrzewka, J. Krancęgo ze Skutnika, Kobierzyńskiego, B. Kuczyńskiego, Tytusa i Jędrzejka; są dwa Józefów Kościelnych z dziesięciu gmin, położonych tuż obok Wieliczki; Boline z Klaszaru; Szczerzowski z Piasków Wielkich i Kosiński — i wielu innych.

Do wyrzucenia kwalifikacji się jeszcze kilku pisarzy, tylko Wydział pow. nie może się z wszystkimi naraz opierać. Jeden z pisarzy zgłosił już sam awą rezygnację z obawy przed usunięciem.

W Zerkosławicach funduszem maturalnym administrował pisarz pójstaj Szymon Schmidt. Co na to proboszcz z Gruszcza? Przecież s. p. fundator funduszu, Szpilka, nie na to uczynił legat kościelny, aby innowiercy nim zarządzali!

Wobec powyższych czynnych faktów należy przytoczyć, że przecie znalazło się dwa wojska, którzy za dobrą administrację otrzymali uznanie, a to były Micho z Płaszowa i wojska Słodka z Górkowa. Również otrzymali z Wydziału pow. uznanie na piśmie i dwa dukaty pisarz P. Smieszekiewicz w Podstolich. Niesłusznie wojska w Płaszowie już przepaść przy wyborach, wojska Słodka kończy z rok urzędowania, a pisarz w roku biurowym z powodu lat sądowych zrezygnował z urzędu.

Te nadzycia czynniki nie mogą być. W pierwszym rzędzie brakiem kultury radnych, którzy aby sami być mogli opierając, wybierają wojskami nie ludzi najpewniejszych, ale młodszych, którzy, musieliby zaważać się i zakładać sobie względy radnych, z których niejednemu na grzeszki na sumieniu. I w ten sposób tworzy się bagno prowincjonalne. *Przejajd.*

Z KRAJU.

Grybów 10 maja. *(Niebezpieczny zwycięzca. — Nasi patryoci).* W Brunnarach wziętych, wsi ruskiej pod Grybowem, jest zwycięzca palenia na gruntach traszek celem nawożenia takowych tym popiołem na rosnące kapiny.

Otóż właścicielka Anna Kaniak paliła na swoim gruncie traszki; nagle zaczął dąć wichur, który przetrząsnął ogień na sąsiednią realność i gwałtowny pożar obrócił w przeryną wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie wraz z całym inwentarzem żywym i martwym oraz gotówką 140 kor.

Energicznej akcji wachmistrz żandarmerii, p. Józefa Rejmana, przypisać należy, że przy pomocy wszystkich mieszkańców Brunnar wziętych dookoła nacprzeć znajdujących się krwio, oraz sąsiadującą dom drewnianą, krwio gontami w ilości kilkadziesiąt. Szkoła znacza.

Wskutek doniesienia żandarmerii toczy się w sądzie pow. w Grybowie śledztwo karne przeciw obchodzącym się nieostrożnie w tym ogniem.

Rada szkolna okręg. w Grybowie wydała

okólnik do wszystkich szkół, polecający usunąć z sal szkolnych wszystkie inne obrazy, *prócz świętych i cesarza.* A trzeba wiedzieć, że w wielu szkołach znajdowały się obrazy Tadeusza Kościuszki, Jana Sobieskiego i one to widocznie „drażniły” szlachetne uczucia naszych c. k. patryotów. Wstrętny okólnik podpisał Polak Bronisław Wydołko, przewodniczący autonomicznej Rady szkolnej.

Ze świata: Kronika ilustrowana

Fatalna piękność. Nie bez powodu słynność nazwaną dr. pięknością czasem fatalną. Piękność nie zawsze zapewnia szczęście i błogostawieństwo. W dziennikach amerykańskich czytamy o nader sensacyjnej sprawie, której obecną zajmują się ze szczególnym zacięciem mieszkańcy wszystkich miast północnej Ameryki. Oto czersty słynny piękność, etożona rojem wielbicieli, po zawarciu małżeństwa, została przez swoich mężów w krótkim czasie opuszczona!

Pokrótkę podajemy bliższe szczegóły tych szczególnych wypadków. W Chicago stanęła przed sądem jedna z tych piękności, Londa Howard i ze łzami w oczach zalała się, że maż znużił się nią i opuścił ją zaledwie po kilku miesiącach pożycia małżeńskiego, mimo, iż starała się go dobrać i pięknością do siebie przywiązać. — W Bostonie zażądał Józef Lovering sądowego rozwodu ze swoją żoną, znaną ze szczególnej piękności. Szczęście jego małżeństwa trwało zaledwie rok, poczem Lovering miał dość pięknych bujnych włosów, błękitnych, jak bławatki oców i cudnej twarzyczki swej małżonki. — W Nowym Jorku młoda żona Lio-nela Lawrence musiała wzać pomocy sądowej, ponieważ maż ją opuścił. Jako panie ochodziła za najpiękniejszą w całym stanie Texas. — W Nowym Jorku przebywa także słynna piękność, Jack Gallatin, która maż (czemuś podobał się miesiąc) opuścił. Jest to szczególnie, że wszystkie te kobiety, które czarem swejrody zyskiwały sobie tysiące wielbicieli, były w małżeństwie nie-szczęśliwe. Widac — piękność sama nie do-lża zastąpić przymiotów serca i duszy — i niejednokrotnie kobieta z brzydka, ale dobra i miła kobieta jest szczęśliwszą, niż z piękna, zazwyczaj rozkapryzoną i popa-tą.

Co słychać w mieście?

Kraków, dnia 12-go maja.

KALENDARZ.

Dziś we czwartek Wniebowstąpienia Pańskiego. — Jutro w piątek Serwacjo. — Postrze w sobotę Bonifacjo.

Wschód słońca 19 h. m. o godz. 4 min. 31 — zachód o godz. 7 min. 29 — długość dnia 6 godz. 14 min. 51.

Czwartek. Teatr. W mijskim „Lila Wenoda”, tragedia w 5 aktach z 13 obrazach Juliusza Słowackiego o godz. 7.30 wieczór.

W letnim w parku krakowskim „Krakowicy i górale”, opera narodowa w 4 aktach J. N. K. Mińskiego o godz. 7 wieczór.

Festyn. W parku dra Jordana festyn „Harmoni” o godz. 2 po południu. Odczyty. W Czytelnia dla kobiet (Jagiellońska 6) odczyt p. Róży Ciemerzowejowej p. t. „O współnym obu płci męzności” o godz. 7-mej wieczór.

Plątek. Teatr. Miejski zamknięty. Letni zamknięty.

Benefis p. Olgi Teodorowicz, który się odbył we wtorek w teatrze ludowym, miał niezwykle powodzenie. Sympatyczną a tak uwalnioną artystkę obypano kwiatami i bu-

kietami i wywoływało natężenie. Publiczność była wiele, a szkoda tylko, że reżyseria sztuki benefited „Nieszczęsne kochanie” pozostawiała wiele do życzenia. Na wzmiankę zasłużyli pp. Radoław, Konarski, Fiegl, a pan Kolman i Drodzowska.

Było to ostatnie przedstawienie w budynku teatru ludowego przy ul. Krowodziejskiej, gdyż trupa ludowa przenosi się do teatru le-niego w parku krakowskim.

Z teatru leńskiego w parku krakowskim. We czwartek 12 h. rozpocznie się sezon letni opery narodowej p. „Krakowicy i górale”. Dyrekcja teatru, chcąc zyskać liczniej-szy udział Publicznosci, daje na inaugura-cyjne przedstawienie sztukę narodową, osnuta-tą na toś stołunków rodzinnych, z taczami ludowymi, co powinno wylądować na korzyść teatru, tem bardziej, że sztuka napisana jest dla wszystkich stanów, oraz młodej. — W sobotę 14 h. po raz drugi „Krakowicy i górale”. W niedzielę 15 h. „Nicoch”. W najbliższych czasach ukazać się na scenie teatru letniego wesołe widowiska p. „12 żon Jafeta”.

Koncert na bu owę szpitala Bonifra-tur, który odbędzie się w piątek 20 h., zapowiada się pod względem artystycznym nader interesującym. Wpółdnia p. drzewej Ja-niny Gracka-Kryszanowskiej, artystki-znato-rci ze Lwowa, zapewni utworom Zielenskiego, Niewiadomskiego, Galla i Verdi’ego wykona-nie ze wazem miar wykwintne. Bilety są do na-hycia w księgarni Kryszanowskiej.

Z krakowskiego klubu cyklistów. We czwartek 4 b. m. odbyło się w hotelu Bristol walne zgromadzenie krak. klubu cyklistów z r. 1892, na którym przeprowadzo-no wybory, a mianowicie: prezesem został Władysław Kalinowski, wiceprezes Marce-li Fiecher, do wydziału zaś wazeli pp. Geo-rgen i Kowalczyk jako sekretarze, W. Ripper i Urbaniski jako skarbnicy, Rudawski i J. Birtus jako kapitanowie jazdy, oraz Szcze-pański i Sokół jako gospodarze.

Z Towarzystwa latrakowskiego. Dalszy ciąg walnego zgromadzenia odbędzie się we czwartek 12 b. m. o godz. 5 po poł. w sa-li Rady miasta.

Tow. młodszych Krakowa. Onegdaj odbyło się w sali 1-tady m. walne zgromadze-nie Tow. młodszych Krak. pod przew. prof. dr. Skrzyszanowskiego. Na wstępie dr Bakowski wygłosił treśćowy odczyt p. t. „Cenzura literacka w Krakowie w czasie od 1798 do 1848 r.”

W uznaniu wielkiej zasług około historii Krakowa zamianowano zgromadzenie członkami honor. Towarzystwa: prof. dr. Fr. Pie-kosińskiego i prof. dr. M. Sokołowskiego.

W końcu wybrane wydział na rok bieżący. „Ruta”. Posiedzenie miesięczne członków litewskiego stowarzyszenia „Ruta” odbędzie się o godzinie 5 popołudniu w piątek dnia 13 b. m. w sali Rady powiatowej w domu 1. ul. Piłkarska.

Budżet miejski na r. 1904 opuścił już prasę i zostanie rozłożony członkom rady miasta przed posiedzeniem budżetowym, które rozpocznie się d. 16 h. Projekt budżetu rozpo-czyną się sprawozdaniem komisji budżeto-wej, podpisanem przez prez. Fr. Cieliecia, oraz generalnego referenta Federowicza. Sprawozdanie to po ogólnem omówieniu stanu finan-sowych gminy m. Krakowa, kończy się wnio-skami, przygotowanymi na pełną radę miejską. Dalej idą działy budżetowe z uchwaleni-mi rezolucjami, a mianowicie rezolucja w sprawie wybudowania nowego domu dla a-rezów miejskich, dalej rezolucje: 1) wy-ważającą rząd, aby zaprowadził kable podziemne w miejsce drewnianych słupów tele-fonicznych wzdłuż plantacji oraz przemienić drewniane na ulicach i placach miejskich; 2) domagającą się ze względu sanitarycznych; 3)

WOJNA

rosyjsko-japońska

księga o-brazkowa w zeszytach po 10 et. (wydawnictwo „Ilustracji”) Półkinty układa się w obłogi i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i księgarniach

Wydawnictwo to, odozne a nadzwyczaj tanie, jest niezbędne dla każdego interesującego się wojną na dolekim Wschodzie. Zawiera mapy, plany, portrety i wszelkie objaśnienia, opisy, 80 ilustracji. Cena 10 c

otrzyma bezpłatne premium. Miesięczny nowy abonent otrzyma Album Sokale z 80 ilustr. Kwart. abonent powieść H. G. Wellsa „Gdy śpiący się budzi” albo wesołą nowelę W naszej letniej stolicy; półroczny bogate ilustr. Album Wawelskie, którego cena kaieg wynosi 8 koron.

W czasie właśnie kolacyji, złożonej z kilku dań, smitynowici zrobili się słuho i to tak dalece, iż nie mogą usiedzieć przy stole, opuszczają towarzyszy i wyszedł na ulicę, gdzie pokrywam chorobliwy rozwinię się w pełni.

Towarzysze na wieść o wypadku rozwinię niezwłocznie śledztwo, które dowiodło, iż po wodem była przypada rakowa dodana do pitawej przez kucharza restauracyjnego na specjalne zamówienie przez jednego z ucze stników uczy, dawnego przyjaciela i zarazem odpalonego rywala pana X.

Rywal owó wiedział, iż p. X. cierpi na idyó synkrazję rakową i że po każdym spożyciu raków doznaje gwałtownych zaburzeń.

Figiel zadowolony, mający na celu przeko nanie wyśzadzi nie udął się, ponieważ p. X. szybko przyszedł do siebie i stawiał się na dworcu znaną o oznaczonej godzinie.

W piątek, jako w dzień poświęcony wyjazd, „Kurier krasowski” obfitował nie 9 zrana i zawierał będzie obfitą kruk niki i najświeższe wiadomości z wojny.

Wojna rosyjsko-japońska.

Rosyjanie chcą opuścić Port Artura?

Tokio. Agencja Reuters donosi: Admirał Togo donosi, że od 6 maja słychać koła Portu Artura eksplodować. W Tokio sądzą, że Rosyjanie wycofali w ociesienie Portu Artura i wysadzają swą flotę w powietrze, poczem opuszczą Port Artura.

Japończycy maszerują na Liaojiang.

Petersburg. General Scharow telegrafuje do sztabu generalnego dnia 8 maja: Japońska wojska obsadziły Fengwangczeng; znajdując się jeszcze tam i wysyłają wojska w kierunku do Liaojiang.

Dnia 5 maja osadził Japończycy Kuan kien sian 70 kilometr. na północny wschód od Fengwangczeng.

Nowa bitwa.

Paryż. „Matin” ogłasza depeszę od swego korespondenta w Petersburgu: Krążą pogłoski, że niedaleko Motien odbyła się walka między Rosyanami a Japończykami, którzy walczyli pod dowództwem Kurokiego. Rosyjanie ponieśli wiele ciężkich straty. — General Zassulicz miał zginąć.

Drobne starcia.

Petersburg. Generałmajor Charkiewicz nadał długą depeszę do sztabu generalnego, donoszącą o kilku małych potyczkach nad rzeką Jalu. Dnia 8 maja garnizon koreański (75 ludzi) z Cektan poddął się patrolowi rosyjskiemu. W miejsce znalazłono 70 pudów środków żywności, zgromadzonych dla Japończyków. Dnia 6 maja inny oddział rosyjski potykał się z małym oddziałem japońskiej kawalerii 10 kilometrów od Cektan.

Cele Japonii.

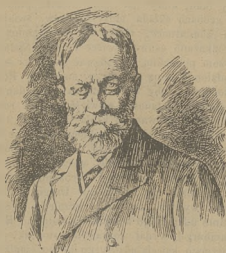
Londyn. Zastępca Biura Reutersa miał rozmowę z bawijem tutaj Japonikami mężem stanu bar. Syumadzu, który powiedział, że głównym celem Japonii jest odparcie Rosyi jak najdalej. Rosya nie może mieć pod żadnym warunkiem żadnego wpływu politycznego ani terytoryjnego w Korei. Korea musi stać do Japonii w tym stosunku, jak Egipt do Anglii. Z Mandżurji miał być utworzone neutralne państwo pod protektoratem Chin. Japonia nie chce mieć w Mandżurji żadnych większych praw od innych mocarstw.

Zdaniem bar. Syumadzu Rosya podburza Chiny i ich i drażni ich w zamiarze pobudzenia ich do jakiegoś nierozważnego kroku, aby w ten sposób spowodować interwencyję któregoś z mocarstw.

W końcu wyraził bar. Syumadzu zdanie, że wątpi, czy która mocarstwo to uczyni, oraz dodał, że nieustannie są obawy mocarstw, jakoby Japonia po wojnie miała przecenien swą potęgę i stać się niebezpieczną.

Pożyczka japońska.

Nowy Jork. Nową pożyczkę japońską notowano dziś na 96%.

Maurus Jokny

znakomity powieściopisarz z węgierski, ur. w roku 1825, zmarł dnia 6 maja br. Pogrzeb odbył się 9 tm. w Budapeszcie. (Według fotografii).

Przeniesienia.

Lwów. Namieśnik przeniesiół weterynaryz powiatowych Piotra Olbrychta z Bochni do Stryja, Stanisława Wagoera z Zaleszczyk do Bochni i Jana Frankiewicza ze Lwowa do Kalusza, oraz asystentów weterynarycznych Jakóba Piotrowicza ze Stryja do Lwowa i Jana Tabaczynskiego ze Skafatu do Zaleszczyk.

Namieśnik przeniosł komisarzy powiatowych Mieczysława Kaliniewicza z Kolbuszowej do Jasła, dr Stefana Tuskiego z Żywca do Kolbuszowej, oraz praktykanta koncepcyjnego namieśnictwa Dionizego Wilusza ze Lwowa do Żywca.

Bankructwo „Zdrowia”.

Lwów. Rozprawa karna przeciw p. Lindemu, Henrykowi Mikolaszowi, Józefowi Barowii i Józefowi Pordesowi o bankructwo fabryki wody sodowej „Zdrowie” zakończyła się wczoraj wyrokiem uwalniającym wszystkich oskarżonych od winy i kary.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt. Wszystkie stronnictwa zgodziły się na równobieżny wniosek, wyrażający imieniem Sejmu podziękowanie dla cesarza za wielokrotne pozwolenie sprowadzenia zwłok Fakocego. Wniosek przedstawił i uzasadnił w Izbie prezydent sejmu Perczel.

Różne wiadomości.

Papier poselski. W jednym z pism wie deńskich czytamy: Każdy, kto choć trochę obznajomiony jest ze stosunkami w naszym parlamencie, wie, dobrane, że mały arkusik papieru, listowatego, otrąpnęty o góry napisem „Abgeordneterhaus”, wywiera dziwny wpływ.

W ministerze na prowincji, do którego przyjdzie list z takim nagłówkiem, budzi on ogólną sensację. Zona i dzieci posła z nie tającem uwielbieniem patrzą na ten tajemni czy znak, który jest dla nich synonimem znaczenia i powagi ich męża i ojca. Ba, nawet szanowny urząd pocztowy, mając do czynienia z kopertą o napisie „Abgeordneterhaus”, nie może się oprzeć uczuciu pewnego uszanowania. Kochająca zaś małżonka, która list taki otrzyma, ma najlepszy dowód, że

maż jest na swem stanowisku, na posterunku pracy, w parlamencie, a nie szuka przygód w dużym mieście. Mały ten papier jest też ogólnie lubiany w kołach poselskich. Po słowie w czasie posiedzeń zajmują zwykle miejsca na uboczu i zataśniętą na tym pa pierze swą prywatną korespondencyję. Tak działo się od lat.

Zaden paragraf nie określał, ile listów mo że napisać poseł, lub ile papieru ma prawo zużytkować. Pisał tyl, ile mu się żywnie podobalo. A były podobne wypadki, że po łwie zarzeczni występi w tym czasie listy o 24 stronach do dam swych serc. Nagle rozszalał się w oświeśńach niezwykła wiadomość. Oto poseł Andrzej Wilk z Sie niawy koło Jarosława, chciał wydać kilka setek czystego papieru do domu, do Sie niawy, służący egzakt parlamentu przesze dził mu w wykonaniu tego zamiaru.

Sprawa stała się głośną, a Koła polskie, którego członkiem był poseł Wilk, wykła zły go ze swego grona. Mimo to historia nie była jasną. Przecież widocznie było, że p. Wilkowi nie chodziło o zysk pieniężny. Papier ten bowiem przedstawiał wartość naj wyżej 10 koron.

P. Wilk jednak milczał i ze stoickim spo kojem przysłał wyrok, wykluczający go z Koła. I dopiero w oświeśńach dnia pojawił się nowy komentarz w tej sprawie. Oto p. To masz Szajer, przyjaśńiel oświeśńi i partyjny p. Wilka, ujął się za nim, głosząc między pe łami rozmaitych stronnictw, jak szlachetnie mi pobudkami kierował się p. Wilk, zabiera jąc ów papier.

Minowicie p. Wilk zwołał w owym cza sie 7 zgromadzeń, czy sejmików relacyjnych i miał właśnie rozcałać 700 zaproszeń. Aby jednak zaproszeniom nadać większą powagę, umyślił użyć w tym celu papieru z nagłw kiem „Abgeordneterhaus”. — Argumentował wcale trafnie: takie zaproszenie wywrze na wyborcach nie mały wpływ i przy najbliż szych wyborach otrzyma on znów mandat.

Wobec takiego stanu rzeczy zamierza p. Wilk rekrutować w swej sprawie do Koła poselskiego. Chce on się też powołać na pew ien wypadek z przeszłości. Oto pewien po seł, sięgnawszy ręką do kieszeni palca, znalaz ł tam ku swemu zdziwieniu około 50 sztuk papieru z napisem „Abgeordneterhaus”.

— Chciałbym też wiedzieć — zawołał ów poseł — który to z kolegów zabrał papier dla siebie i zamiast do kolegów, włożył go do mego palca.

Bez zaufności powienia nie chce też p. Wilk ustąpić. I bodaj zemścić się pragnie. A na dzarza mu się właśnie dobra sposobność. Oto sekretarz parlamentu Stojan urządził składkę między posłami wszystkich str onnictw dla służby parlamentu, z okazji zbli żającego się zamknięcia Izby. Składki rośną, bo każdy poseł poszeł deklaruje 10 koron na ten cel Zdeklarował je i p. Wilk, stawia jąc jednak ostry warunek: służący, który zrobił nam doniesienie, ma być wyłączonej od udziału.

Pielgrzymka polska u papieża. W odpo wiedzi na apel pasterzy polskiej wygo śnił papież Pius X dłuższą alocucję, w któ rej rzekł między innymi: „Wiemy także do brze, że nie brak wam przeświadczenia w obro nie praw kościoła i w wykonywaniu dzieł życia chrześciańskiego. Ale jakkolwiek i co kółko by było, nie upadajcie na nam duche, pomagajcie na przeszłość. — Co się Nas tyż, synowie ukochani, do sprawy katolickiej w was strzedz i bronić nigdy nie przestanie my.”

Obfity te zapowiedź papiejską odczuli na stosunkach katolickiej ludności polskiej w za borze pruskim i rosyjskim.

Wszyscy

PP. Abonenci

NOWIN

mogą korzystać z biura bezpłatnej porady prawnej (w niedziele od 10—12 w poniedziałki i czwartki od 5—6 popołudniu) jakoteż

z bezpłatnej wypozyczeń książki (w niedziele od 10—12 i w czwartki od 12—2 w poł), zespó trzonal w wyborach dzieła polskie niem. i francuskie. Biblioteka zostaje otwiera w poniedziałki

Watykan podczas odwiedzin Loubeta w Rzymie nie zmienił swych zwykłych przyzwyczajenia. W całej tej dzielnicy miasta prawie nigdzie nie było chorągwi. Podczas ogólnej iluminacji pałace watykańskie i dominujące nad Rzymem i okolicą bazylika św. Piotra były pograżone w ciemnościach, na co niewątpliwie Loubet i Delcasse zwrócili uwagę.

W dniu przyjazdu Loubeta (w niedzielę) Pius X. odprowadził mną św. w sali del Consistorio; było obecnych przeszło 100 osób. W południe był na po-lu-ban-u u papieża arcybiskup kołofski, kard. Fischer, który przyjechał wraz z deputacją kabiłków niemieckich.

W robotę kardynał Merry del Val prze-wodził do szefa żandarmerii, cav. Cocceopieri i innych funkcjonaryuszów watykańskich:

— Pojdziecie panowie do wiadomości swym podwładnym, że Jego świętościśwość życzy sobie, aby katolicy rzymscy w tych dniach niezwykłych wystrzymali się od jakichkolwiek manifestacji. Jest to wyraźnym życzeniem Ojca św.

W niedzielę przed godz. 4, t. j. podczas przyjazdu Loubeta, wiele wybitnych rodzin katolickich, a także tłumy publiczności udały się do bazyliki watykańskiej, aby tam spędzić czas dłuższy na modlitwie. Prócz miłośników byli też włościanie, oraz gromy pielgrzymów francuskich. Kardynał Respighi, wikary Rzymu, wyszł i podniósł kazanie, unikając aluzji politycznych.

Podczas iluminacji mostów domów prywatnych nie oświetlono. Radcy katolicy nie biorą udziału we festach na cześć prezydenta. Masoeneria opublikowała antykatolicki manifest pocztowy. Policja skonfiskowała mostostwo pocztówek okolicznościowych, a obrażających użycia religijne.

Uprawdzenie wnuka włoskiego ministra. Z Rzymu donoszą: W chwili, gdy jedenaścioletni wnuk włoskiego ministra oświaty, Orlandi, wyszedł nagle na nauczanie z jednej ze szkół w Palermo na ulicę, podchwyciło go nagłe dwóch nieznanych mężczyzn i wdarli się omiatając go strachem chłopca do stojącego obok powozu, szybko odjechało. Chłopiec, przyszedłszy do przytomności, począł z cichym śłizem o ratunek. Na krzyk chłopca, kapitan artylerji, Desimone, zdołał wrzucić zastrzyknąć konie u powozu, strażnicy jednak rezerwowali, dane przez nieznanych mężczyzn do Desimone, zmusiły go nieśpiesznie do ustąpienia. Sprawców tego tajemniczego porwania dotąd niewyśledzono.

Pałac dożów. Smutne wieści nadechodzą z Wenecji o slynym pałacu dożów. Od czasu, gdy usunięto od ścian szafy biblioteki Marka, ukazały się w całej pełni szkody, jakie nieubłagana ręka czasu poczyniła w pałacu. Jaknajszersza restauracja jest niemożliwa. To też rozpoczęto już roboty odpowiednio, pod kierownictwem architekta Ruppoli. W niektórych komnatach pałacu wzmożniono mury, zamontowano drzwi; po okrobinach wapna ze ścian ukazały się tu i owdzie szerokie szczeliny, sięgające aż do sufitu. Największe szkody stwierdzono w byłej sali rękopisów. — W wielkiej sali rady dzieiesięciu zdjęto ze ściany olbrzymie płótno Tintoretta „Sąd ostateczny”; na ścianie, którą pokrywało, znalazło 50 szerełin. Przekonano się też, że w komnatach prywatnych dożów w kuchniach dawniejszych, w „loggiach”, wszędzie są uszkodzenia, — słowem zniszczenie przybrało już znaczne rozmiary i trzeba będzie niewy-kłacznie energii w pracy i znacznych fundusów, by uratować ten cenny zabytek.

Echa tragedji helgradzkiej. Siostra zamordowanej królowej Dragi, p. Krysztyna Petrowicz Ljunić, opublikowała w paryskim „Gil Blas” list otwarty, datowany z Monachium. Pisze ona, że dowiedziała się o kradzieży

zających od pewnego czasu pogłoski, jako-by siostry królowej Dragi zamierzaly wieść potajemnie z Belgradu zwiadki zamordowanej w r. z. pary królewskiej. Krysztyna w imieniu własnem i siostr odpowiada, że w tym wszystkim niema ani słowa prawdy i mysl podobna jest daleką od nich. Natomiast prawdą jest, że mordercy Aleksandra i Dragi chcą popelnic nowy czyn harbarzyński.

Groby pary monarszej nawiedzają bezustannie tłumy ludu, który pali tam światła ofiarne i na grobach składa stopy kwiatów. Mimo zakazu żandarmerji, mimo, iż straż cmentarnej rozkazano usunąć świece i kwiaty, a handlarzom publicznym sprzedawać świece, groby codziennie toną w morzu światła i kwiecia. Mordercy, aby temu raz na zawsze kres položyc, postanowili wywieść nocną porą zwiadki zamordowanego króla i królowej i zagrzebać je w miejscu, nikomu nieznanem. Ponieważ jednak wiezą, że taki czyn nieudłuki wywołaby wrzenie w całym kraju, przeto ze strony oficjalnej serbskiej rozpuszczono pogłoski, że to siostry Dragi chcą potajemnie wywieść zwiadki za granicę.

Aresztowanie udzielnego księcia. Sąd niemiecki w Hamburgu wydał rozkaz aresztowania dziedzicznego księcia udzielnego de Bismarck, pochodzącego z Kameru, który odmówił złożenia przysięgi w pewnej cywilnej sprawie.

Książę afrykański pozostając w Hamburgu wiele długów i ślęgany jest przez wierzycieli.

Oprócz tego wniośno przeciw niemu pozwy cywilne wiele dziewcząt o domniemane ożestwo: a ponieważ w Niemczech dozwolone jest prowadzenie w tym kierunku dowodów, przeto jego księżka może o czarnej barwie skóry być gdzie miał nie mała trudność obrony, gdyż najlepszym dowodem obciążającym go będzie barwa skóry dżatek przeważnie ciemna, a konajmniej kompromitująca aniada.

Przyzwoć szkielet w piwnicy. Agent policyjny zachwycił jedną z najnieudzielniejszych dzielnic miasta Liege, usłyszał jakiś dobywa jące się z piwnicy jednego z domów.

Wzrost jednego do jego środka i do piwnicy, gdzie straszny widok przedstawił się jego oczom.

Młoda dziewczyna, wyszła, jak szkielet, leżała prawie beztętnie na okropnym gołujowisku najwstrętniejszej woni.

Przeniesiono ją natychmiast do sąsiedniego przytulku, gdzie oczyszczono z błotnego gnoju i robactwa.

Obara liczą lat 19; męki jej trwały już od roku całego.

Ojciec jej, brukarz z zawodu, jako wdo więc ożenił się powtórnie i ma z drugą żoną dwoje dzieci, z którymi przeciwnie niż z uwagioną, nieźle się obchodził. Natomiast dwoje innych dzieci z pierwszego małżeństwa opuściły dom rodzinny li tylko z powodu złego obchodzenia się z niemi.

Ciało nieczczeliwie, młodej ofiary nosiło na sobie liczne ślady uderzeń.

W chwili przewiezienia jej do przytulku, tłum chciał literalnie zynchować brukarza.

Przeszkodziła temu tylko postawa policyi. Zupelne odkopanie Herculanum. Niedawno powstał zamiar utworzenia olbrzymiego, międzynarodowego przedsiębiorstwa, któreby się podjęło zupełnego odkopania Herculanum.

W dziele tem mają uczestniczyć wszystkie narody. Komitet centralny będzie miał siedzibę stałą w Rzymie i będzie bezpośrednio kierował pracami około wykopalisk. W innych państwach będą zorganizowane komitety narodowe, które będą pozostawały w ciągłym kontakcie z komitetem centralnym.

Rząd włoski jest bardzo przychylny naponosbieniu dla tego projektu. Archeologowie są zdania, że w Herculanum będzie można od-

kopać o wiele cenniejsze skarby kulturowo-historyczne, aniżeli w Pompei.

Próby odkopywać czyniono już niejednokrotnie. Prace miałyby się ograniczać do bardzo szczupłych rozmiarów, ponieważ nad starożytnością Herculanum wznosi się miasteczko Resina. Po raz pierwszy kopano tam w roku 1738, kiedy w głębokości 27 m. natrafiono na starożytny teatr. Prace ponawiano w roku 1828, 1837, 1853, 1869 i 1875. Kopano bez ogólnego planu i na małych przestrzeniach. Obecnie, gdy ma powstać światowe przedsiębiorstwo, będzie można pokonać wielkie trudności natury finansowej. Nadmienić należy, że Włochy nie pozwolą na wywołanie wykopalisk poza granice kraju.

Pocztą japońską. Jak wiadomo ze sprawozdania biura pocztowego, Japonia posiadała w rokueszłym 4567 biur pocztowych z 57,965 urzędnikami. Listów wysłano z tych biur 205 milionów, kart pocztowych 483 milionów. Pisytek pocztowych wydano za granicę, a głównie do Chin, Korei i Stanów Zjednoczonych do 7 milionów. Dochody pocztowe wynosiły 51 milionów franków, rozchody 43,800,000 franków.

Najkosztowniejsze suknie, zdaniam paryskiego tygodnika „Femina” niższo królowamatką Małgorzatą, wdową po królu Humbertcie, ale najkosztowniejście chłochy sukni nie używa więcej, jak pięć razy, potem „znoszone” podarowywa garderobianom, które za sprzedają ich, zwłaszcza angieltkom i amerykankom, ciągną zyski poważne. Jedną z artystek Komedyi francuskiej dumna jest z fotela, obitego wspaniale haftowaną materją atlasową z sukni królowej. Aczkolwiek wszakże królowa pozwala sprzedawać suknie swoje, jednak także odpraw od nich koronki, których posiada zbiór najkosztowniejzy w Europie. Pomiędzy innymi znajduje się w zbiorach królowej chustka koronkowa, nad którą trzy koronarscy-artystki pracowały przez lat kilka. Chusteczka ta, przedziwnie piękna, jest tak lekka, że nie czuje się wagi jej w ręce, a tak cienka, że można ją schować w pudełeczku wielkości faoli. Znowy oceniają ją arcydzieło na 150,000 franków.

Dia snów. Wzorem pani Anny St. Oere, która co roku wyjeżdża w Paryż kalendarzyk „Paris Perisien” dla snów, nie mających o sztuce pojęcia, a o sztuce mówiących — podaje „Kuryer warszawski” kilka wskazówek ad usum naszych snów.

O Sienkiewicz: Co za plastyki!

O Zeremskim: Brak kompozycji, ale jaka siła! Litość dla małychkich dusz, ma prawie rozszadła!

O Tetmajerze: Ach! gdyby on tak kochał umiać, jak śpiewa!

O Reymonte: Cyklop literatury, ale brak mu wdziku.

O Wyspiańskim: „O! o! Złoty róg!” albo „Wolno być ciemnym, lecz nie wolno sobie kpić z czytelników”...

O Konopnickiej: „Zdumiewająca żółtość wierazowania”.

O Kasprzowicz: „Czud w jego poezjach chłopca kujawskiego”.

W trzech mieszkaniu dnia 12 bm. Lilla Weneda legła w 6 atkach (13 odcach) Juliusza Stojewskiego, młucha Wł. Zelenogiego.

Lesh	PP Popławski
Gwinnu, Jona Lecha	Arkwim
Dawid, król Wenedów	Kotarski
Lilla Weneda córka Derwida	Mrowoska
Roda Weneda	Wysocki
Pól mu syn Derwida	Mielewski
Lejam	Leszczyński
Sygón lechita	Zawierci
Gryf	Prackowski
Szleg Gwalbert	Stepowski
Slaz jego złaga	Wulwiski
Gonic	Sarowski
Harfharze. Orszak dzieci. Gwinnu, Rycerz	
Lechid.	

ILUSTRACJA POLSKA

W Krakowie najlepszy tygodnik dla rodzin polskich
30 ilustracji w numerze. Dwie powieści. Kwartalnie K. 3-90.

Redakcyja Kraków, ul. Zoiszowa 1. 7.

HOTEL CENTRALNY obok nowego Starostwa.

Po zwinieciu cukierni W. Schmidta, później Zygmunta Majewskiego przy rogu ul. Szewskiej i plant na ogólne żądanie Swych Gości otwieram na nowo, w drugiej połowie maja b. r.

Cukiernię wraz z ogrodem w hotelu Centralnym, obok nowego Starostwa.

Cukiernia zostaje zaopatrzoną w znakomite ciasta, cukry i t. p.
Kawiarnia w dobrą kawę, lody, mleka i t. d.

Wielka czytelnia pism.

Polecam się nadal łaskawej pamięci

pozostają z szacunkiem

Zygmunt Majewski i Ska.

Usuwa największą otyłość wzmocnia ciało

HERBATA LUDWIKA THIELEGO

fabryka chem. techn. i pharm. w Mannheim.
Nie szkodzi zdrowiu. Używa się jako zwykły napój bez dyet. Za swą skuteczność otrzymała tysiące uznań i podziękowań. 1 paczka (195 gr.) K. 2 pości 4 paczki free.
Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach, gdzie niema proszę zamawiać wprost od firmy „FORTUNA“ 532 8 10 Kraków, Sakieniec 28.

Ważne! W sprawach matrymonialnych daje
każdemu szczegółowe wyjaśnienia i
proponuje Adres „Nowość“ fotografie wymagane.
P. R. Lwów, za okazaniem pokwitowania Administracji.

ZAKŁAD

Kamieniarsko-rzeźbiarski

310 4 32

pod zarządem

Józefa Kuleszy

naprężeniucie omentarza w Krakowie.

podejmuję się wykonania pomników i grobowców według własnych lub dostarczonych rysunków, tak w mieście jak na prowincji. Posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, marmuru labradoru szwedzkiego i szląskiego granitu.

Wykaz wolnych posad rządowych, publicznych i prywatnych z 10 maja b. r. zawiera przeszło 160 posad i zajęć. — Numer pojedynczy 90 ct., miesięcznie 50 ct., z przesyłką 60 ct.; kwartalnie 120 złr. z przesyłką 150 złr. „Informator“ Kraków, Szpitalna 84. 504 1-2

Wydawca: Lucyna Szczepańska. Redaktor odpowiedzialny: Ludwik Szczepański.

Nowy dom murywany

w Zakrędku, za Wielką składową się ze czterech ubikacji, z powodu wyjazdu jest do sprzedania pod nadzorem właścicieli warunkami. Długość wiadomości u p. Andrzeja Szafrana, w Krakowie przy ulicy Sienkowskiej 1. 13. na parterze w podwórzu. 539 2-7

Zdolny pomocnik jubilerski

637 potrzebny do 25

S. Żołdaniego

jublera — ulica Mikołajska 1. 28.

Za kąpielowego

poszukuje miejsca były wygnaniec z Prus do zakładów kąpielowych w kraju.

Wiadomość ulica Czarna wiejska 1. 3. Tomasz Wolny.

PIERWSZY ZAKŁAD POGRZEBOWY

Al. Szafranańskiego

w Krakowie, ul. Mikołajska 1. 16.

Szkody oraz własny wyrob. trumien, alca Kopenka 1. 32.
Ceny najniższe, bo od 95 złr. trumny metalowe, a od 15 złr. trumny drewniane. 534 30-29

Zastawione brylanty

perły, złoto, srebro i inne klejnoty wykupuje się bez płatnie, celem zakupu po najwyższych cenach.

M. Brenner, ul. Szpitalna 3, jubiler.

Przez Wys. c. k. Władze rządowe autoryzowane

BIURO INFORMACYJNE DLA SPRAW WOJSKOWYCH

organizowane o rolnictwa

A. KORNBERGERA, Wille Wandy, ulica Stachowskiego 15.

udzieli wyjaśnień i wskazówek we wszystkich sprawach dołączających służby wojskowe i sporządza pojęszenie i staran nie wszelkie odnośne podania. — Biura załatwia również podania dla oficerów w sprawach zawierania małżeństw i w sprawach dworskich, podania do tronu, podania o pozwolenie zbrodni konwersji i podniesienia kasjeri możności i t. p.

Z wojskowym biurem informacyjnym połączony jest c. k. rządowo upoważniony Zakład wojskowo-naukowy oraz Pensjonat. — Prospekt wysyła się na żądanie odwrotnie i bezpłatnie.

Figury N. Panny na Maj

Książki do nabożeństwa w wielkim wyborze. Przepiękne hellomintury na skle. Obrazy na porcelanie, drzewie i blacie. Chronofotografie parskie, Glandrudy włoskie i suwajarskie. Kartki 2 widokami w Krakowie i inne. Wata, medaliki i krzyżyki srebrne. Obrazki z herbem polskim duże i 4-to po 30 hal. Ramy i rameczki, poleca: Specyalny skład artykułów treści religijnej

Kazimierza Zajęzkowskiego

plac Maryacki 1. 8 w Krakowie.

FABRYCZNY SKŁAD

PARASOLEK

w największych francuskich wzorach poleca po cenach bez konkurencji

A nastęży FRONCZ Kraków
Floryańska 17

Drukarnia Józefa Fischera w Krakowie „Ciel. 413.